ЯНВАРЬ 8 1939 во № 4 (967)
ДОНЫС 10 УР

Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

СОЦИАЛИЗМ СТРАНАСА БОЕЦЪЯСЛӦН ИНДИВИДУАЛЬНӦЙ ПРИСЯГА

Социализмлӧн великӧй хартия—Сталинскӧй Конституция вылӧ кыпӧдӧ сӧветскӧй гражданинлысь честьсӧ да достоинствосӧ. СССР-са гражданалы исторической правояс—удж вылӧ, шойччӧм вылӧ, велӧдчӧм вылӧ—гарантируйтӧмӧн миян страна са основнӧй закон сыкӧд тшӧтш определяйтӧ СССР-са гражданалысь обязанностьяс. Сійӧ обязанностьясысь медся важнӧйӧн да почетнӧйӧн являйтчӧ Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясын воинскӧй служба. „Отечество дорйӧм эм священнӧй долг СССР-са быд гражданинлӧн"—висьталӧ ССР Союзса Конституциялӧн 113 статья.

Воинскӧй присяга текст йылысь СССР Верховнӧй Сӧветлӧн указъяс веськыда петӧны Сталинскӧй Конституцияысь. Найӧ знаменуйтӧны сійӧ зэв гырысь победаяс, величественнӧй успехъяс, кодъясӧс шедӧдіс миян страна партиялӧн Сталинскӧй Центральнӧй Комитет веськӧдлӧм улын. Наын тӧдчӧдӧма миян Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армиялысь зэв ыджыда быдмӧмсӧ, вынсӧ да сплоченностьсӧ.

Колян воясысь торъялӧмӧн, кор торжественнӧй обещание сетсьыліс военнослужащӧйясӧн стройын, команда улын, военнӧй присяга СССР Верховнӧй Сӧвет Президиум указ серти принимайтсӧ строго индивидуальнӧй порядокын каждӧй военнослужащӧйӧн торйӧн. Присягалӧн строго индивидуальнӧй характерын—сылӧн главнӧй особенность.

„Быд военнослужащӧй, —висьтавсьӧ СССР Верховнӧй Сӧвет Президиум указын,—**принимайтӧ военнӧй присяга индивидуальнӧй пӧрадокын да скрепляйтӧ сійӧс аслас кырымпасӧн"**

Ыджыд да джуджыд смыслыс СССР Верховнӧй Сӧвет Президиум указ тайӧ пунктлӧн. Страна водзын став ответственность чувствоӧн, аслас рӧдина вӧсна, аслас народ вӧсна тыр гордостьӧн боец-гражданин кутас висьтавлын священнӧй присягалысь величественнӧй кывъяс.

„Ме, Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзса гражданин, Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ сувтӧмӧн, принимайта присяга да торжественнӧя клянитча лоны честнӧйӧн, храбрӧй, дисциплинированнӧй, бдительнӧй боецӧн, стрӧга хранитны военнӧй да государственнӧй тайна, кывшутӧг пӧртны олӧмӧ став воинскӧй уставъяс да командиръяслысь, комиссаръяслысь да начальникъяслысь приказъяс".

Тайӧ кывъясын определитӧма требованиеяс, кодъясӧс сетӧ страна РККА-са боецъяслы да командиръяслы. Воинскӧй присяга индивидуальнӧя примитӧм петкӧдлӧ, кутшӧма кыптіс миян странаын гражданин-боецлӧн рольыс, кутшӧм ыджыд сылӧн социалистическӧй сознательность, сыӧн рӧдинаӧс священнӧя радейтӧм да рӧдина врагъясӧс ненавидитӧм.

Быд во Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армиялӧн да Рабоче - Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флотлӧн радъяс пополняйтсьӧны уна сюрс том патриотъясӧн. Быд во бурмӧ призывникъяслӧн общеобразовательнӧй да политическӧй подготовка. Оз позь аддзыны ӧні том мортӧс, коді мунӧ Краснӧй Армияӧ неграмотнӧйӧн. Сьӧкыд аддзыны ӧні призывникӧс, кодлӧн морӧс вылас эськӧ эз вӧв обороннӧй значокъяс. Со мый вӧсна СССР Верховнӧй Сӧвет Президиум указлӧн пункт, коді лӧсьӧдӧ военнӧй присяга индивидуальнӧй порядокын военнослужащӧйӧн аслас кырымпасӧн скрепитӧмӧн примитӧм, отвечайтӧ боецъяслӧн, командиръяслӧн да политработникъяслӧн настроениеяслы, желаниеяслы.

Йӧзлы, кодъяс уджалӧны Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса, Рабоче-Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флотса да пограничнӧй охрана войскаса частьясын, учреждениеясын да заведениеясын ас вӧлясь медасьӧмӧн, лӧсьӧдчысьӧ торжественнӧй да клятвеннӧй объязательство текст. Сійӧ текст серти, воинскӧй частьясын ас вӧлясь медасьӧмӧ обязанӧсь строгӧя хранитны военнӧй да государственнӧй тайна, соблюдайтны законӧн да воинскӧй властьясӧн установитӧм став порядокъяс, добросовестнӧя да честнӧя пӧртны олӧмӧ на вылӧ пуктӧм став обязанностьяс.

Военнӧй присяга—Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса да Рабоче-Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флотса быд воинлы незыблимӧй закон. Найӧс, кодъяс нарушайтӧны тайӧ законсӧ, суас сӧветскӧй законлӧн суровӧй кара, уджаысь йӧзлӧн лӧглун да всеобщӧй ненависть. Присягалы измена—рӧдина водзын, сӧветскӧй народ водзын медся сьӧкыд злодеяние.

Ленинско - Сталинскӧй комсомоллӧн медся бур пиан находитчӧны Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия да Рабоче-Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флот радъясын. Комсомолецъяс призванӧсь лоны боевӧй да

(Помсӧ видзӧд 3 листбокысь).

СНИМОК ВЫЛЫН: Кулӧмдін районувса „Веськыд туй" колхозысь куканьвидзысь комсомолка Екатерина Холопова. Холопова ӧні скӧтвидзӧмын уджалысьяслӧн республиканскӧй совещание вывса участник.

ТЫСЯЧНИКЪЯСЛӦН РАДЪЯСЫС СОДӦНЫ

Воя вӧручастокса (Печора округ) стахановец-тысячникъяс честьӧн пӧртӧны олӧмӧ ассьыныс кӧсйысьӧмъяс. Егор Пыстин, коді босьтліс кӧсйысьӧм 1938-39 воясса тӧвся сезонын пӧрӧдны 2.000 кубометр вӧр, пӧрӧдіс нин 1.118 кубометр. Сійӧ быд лун кералӧ 14-15 кубометрӧн да босьтӧ удждон 20-25 шайтӧн лун. Лунъя норма Пыстин ёрт тыртӧ 200 прӧчент сайӧ.

Бур пример петкӧдлӧны и мукӧд тысячникъяс. Головин ёрт декабрь 25 лун кежлӧ пӧрӧдіс 1.125 кубометр. Лунъя нормаяс содтӧдӧн тыртӧны и Мартюшев, Шахов, Ветошкин, Карманов да Полев ёртъяс.

Кыскасьысьяс пӧвсын медводзын мунӧны П. Денисов, Г. Мезенцев да И. Кузнецов ёртъяс, кодъяс öтік лунӧ кыскӧны 15-20 кубометрӧн.

Мартюшев.

Сыктывкарса VI городскӧй комсомольскӧй конференция Сталин ёртлы

Москва, Кремль

СТАЛИН ёртлы

Сыктывкарса VI городскӧй комсомольскӧй конференция ыстӧ Тіянлы—социализмлӧн великӧй победаяс мудрӧй вдохновительлы, дона друглы да учительлы пӧсь комсомольскӧй чолӧм!

Коммунистическӧй партия да личнӧ Тіян, Сталин ёрт, веськӧдлӧм улын комсомол быдмис вит миллиона организацияӧ, коді воспитайтіс да воспитывайтӧ Ленин—Сталин партия делӧлы беззаветнӧя преданнӧй уна миллион патриотӧс.

Непобедимӧй коммунистическӧй партия да личнӧ Тіян, Иосиф Виссарионович, веськӧдлӧм улын эрдӧдӧма да разгромитӧма пеж позъяссӧ японо-германскӧй фашизмлӧн троцкистско-бухаринскӧй да буржуазно-националистическӧй агентъяслысь, кодъяс орудуйтлісны комсомолын.

ВКП(б) Центральнӧй Комитет да лично Тіян, Сталин ёрт, отсӧгӧн комсомол эрдӧдіс да шыбитіс аслас руководящӧй органысь—ВЛКСМ ЦК-ысь антипартийнӧй, разложитчӧм элементъяс—Косаревӧс, Вершковӧс, Пикинаӧс да мукӧдӧс, кодъяс тормозитісны партия да народ врагъяскӧд тыш.

Ленинско-Сталинскӧй комсомол, коді ывветтис асьсӧ героизм да отвага славаӧн гражданскӧй война воясӧ и социалистическӧй строительство воясӧ, вӧлі да эм вернӧй отсасьысь большевистскӧй партиялӧн.

Коммунистическӧй партия да Ті, Сталин ёрт, йиджтӧдінныд комсомоллы вылын качествояс—повтӧмлун, мужество, отвага, настойчивость да большевистскӧй принципиальность.

Сӧветскӧй народ да комсомол джуджыд удовлетворение чувствоӧн встретитісны Тіян, Сталин ёрт, веськӧдлӧм улын марксизм-ленинизмлысь составитӧм энциклопедия—„ВКП(б) Историялысь Кратӧкӧй курс", код серти ӧні велӧдчӧны да кутасны велӧдчыны, овладевайтны большевизмӧн уна миллион партийнӧй да непартийнӧй большевикъяс.

Эскӧдам Тіянӧс, Сталин ёрт, мый ми большевистскӧй страстностьӧн кутам овладевайтны марксизм-ленинизм сокровищеясӧн, кутам велӧдчыны нӧшта упорнӧйджыка, нӧшта настойчивӧйджыка.

Ми помнитам да некор ог вунӧдлӧ капиталистическӧй кытшалӧм йылысь Тіянлысь мудрӧй индӧдъяс. Пуктам став ассьыным вынъяс, ассьыным став тӧдӧмлунъяс Социализм страналысь боевӧй вынйӧрсӧ ёнмӧдӧм вылӧ.

Эскӧдам Тіянӧс, Сталин ёрт, мый ми нӧшта вылӧджык кыпӧдам ассьыным революционнӧй бдительность да помӧдз разоблачитам да грӧмитам партиялысь да народлысь врагъяссӧ, большевистскӧя кутам бырӧдны вредительстволысь последствиеяс.

Эскӧдам Тіянӧс, Сталин ёрт, мый ми вӧлім и водзӧ лоам Ленин—Сталин партия делӧлы помӧдз преданнӧйясӧн.

Мед олас большевикъяслӧн миян радейтана коммунистическӧй партия!

Мед олас коммунистическӧй партиялӧн Сталинскӧй Центральнӧй Комитет!

Мед олас миян рӧднӧй, великӧй Сталин!

154 миллион пуд сахар

1939 вося январь 1 лун кежлӧ 1938 вося урожай свеклӧысь вӧчӧма 110.447 сюрс пуд сахар да песок. Ставсӧ кольӧм воын заводъяс вӧчисны 154 миллион гӧгӧр пуд сахар. Тайӧ 6.240.000 пуд вылӧ уна джык 1937 вося серти.

1885 ВОСЯ МОРОЗОВСКӦЙ СТАЧКА

Крепостнӧй право отменитӧм бӧрын капитализмлӧн быдмӧм муніс кӧть и тэрыб темпъясӧн, но сы вылӧ видзӧдтӧг царской Россия мукӧд капиталистической странаяс серти век жӧ вӧлі бӧрын. Сійӧ бӧрӧ кольӧмыс обусловитіс рабочӧй классӧс торъя чудовищнӧя эксплоатируйтӧм. Уджалан лун 80-ӧд воясын воліс 15 часӧдз, а 12½ часысь дженыдджык эз вӧвлы ниӧти предприятие вылын. Татшӧм уджалан лун дырйи тӧлысся удждон средней квалификация рабочӧйлӧн эз вӧвлы 7—8 шайтысь ыджыдджык.

Кӧкъямысдасӧд вояс заводитчигӧн Россия пырис промышленнӧй да аграрнӧй кризис полосаӧ. Фабрикантъяс да заводчикъяс кутісны нуӧдны рабочӧйяслӧн нищенскӧй удждон вылӧ наступайтӧм. 1882 воысянь 1884 воӧдз Морозов фабрика вылын удждон чинтылісны витысь. 1884 вося октябрын став расценкаяс вӧлі чинтӧма 25 прӧчент вылӧ. Но рабочӧйяс удждон вылӧ Морозовлӧн поход тайӧн нӧшта эз на помассьы. Фабрикант киын вӧлі удждон чинтӧмлӧн нӧшта мӧд способ—штрафъяс.

Владимир Ильич штрафъяс йылысь аслас знаменитӧй брошюраын гижліс, мый „штраф абу убыткаысь вознаградитӧм, а подчиненнӧйӧс накажитӧм. Хозяин наказывайтӧ рабочӧйӧс. Водзын (крепостнӧй право дырйи.—**И. А.**),—висьталӧ водзӧ Ленин,—подневольнӧй мортӧс нӧйтісны беддьӧн, а ӧні нӧйтӧны рубльӧн“. Таын штрафъяслӧн сущностьыс. Подчиненнӧйясӧс наказывайтан аслас „правоӧн“ Морозов пользуйтчис не омӧльджыка сыысь, кыдз аслас изуверствоӧн прославитчӧм крепостница Салтычиха пользуйтчыліс крепостнӧйясӧс наказывайтан „правоӧн“, найӧс кувтӧдз нӧйтӧмӧн.

Штрафъясӧн мырддылісны рабочӧйяс удждоныс джынсӧ да унджык. Уна случайын штрафуйтан помкаыс фабрикаса администрацияӧн весиг эз выдумывайтсьыв, а прӧстӧ босьтлісны рабочӧйлысь книжкасӧ да гижлісны штраф. Штрафуйтлісны быд торйысь—бура уджалӧмысь, омӧля уджалӧмысь, куритчӧмысь, сёрмӧмысь, уна сёрнитӧмысь.

Пытшкӧсса делӧяс кузя министр ним вылӧ секретнӧй запискаын владимирскӧй губернатор уджалан лун кузьта йылысь гижліс:

„Морозовлӧн Никольскӧй фабрика вылын уджъяс мунӧны дзонь сутки чӧж сменаӧн... лунся уджъяс заводитчӧны 5 час асылын да помасьӧны 8 час рытын...“

15 час чӧж рабочӧй вӧлі фабрика вылын! Челядь да нӧбасьысь бабаяс тайӧ капиталистической каторгаын вӧлины ставкӧд ӧткодь положениеын.

Чинтыныкӧ суткиысь 7 час узьӧм вылӧ да ӧти час бараксянь фабрикаӧ да бӧр ветлӧм вылӧ, то рабочӧйлӧн кольӧ ӧти час (60 минут!) ужин вылӧ, гортса уджъяс вылӧ, челядьӧс воспитайтӧм вылӧ, шойччӧм вылӧ да культурнӧй запросъяс удовлетворитӧм вылӧ.

Водзӧ татшӧм положениеын рабочӧйяс эз вермыны кольччыны. Терпение бырис. Кыдзи Владимир Ильич гижліс 80-ӧд воясса стачкаяс йылысь, рабочӧйяс „заводитісны... ог шу гӧгӧрвоны, а чувствуйтны коллективнӧй отпорлысь быть коланлун, да решительнӧя орӧдлісны начальство водзын рабскӧй покорностькӧд“ (Ленин, Соч., т. IV, стр. 384).

Каторжнӧй уджалан условиеяслы паныд зэв ыджыд стихийнӧй возмущениекӧд тшӧтш коллективнӧй отпор коланалун чувство пыр ёнджыка да ёнджыка пырис рабочӧй массаӧ. 1884 вося октябрын удждон чинтӧм бӧрын нин, кор вӧлі чинтӧма сідз нин нищенскӧй удждон 25 прӧчент вылӧ, а штрафъяс содтӧма, заводитчисны сёрнияс выступление йылысь. Водзынмунысь рабочӧйяс не сӧмын чувствуйтісны, но бура гӧгӧрвоисны, мый фабрикаса став рабочӧйяслӧн организованнӧй стачкатӧг Морозовсянь не шедӧдны весиг грӧш мында уступка.

Морозов фабрика вылын уджалісны сэтшӧм водзынмунысь рабочӧйяс, кыдзи П. А. Моисеенко, коді имеитіс нин революционнӧй тышлысь опыт. Сійӧ участвуйтіс стачкаясын Питерын, мыйысь вӧлі Сибирын ссылкаын. Сибирӧдз Моисеенко вӧлі шленӧн „Роч рабочӧйяслӧн севернӧй союзын“, кӧні тӧдмасис Обнорскийкӧд да Степан Халтуринкӧд. Моисеенко гӧгӧр ӧтувтчісны водзынмунысь рабочӧйяс, кыдзи, например, том рабочӧй Василий Волков, коді бӧрын куліс вологодскӧй ссылкаын туберкулёзысь, Лука Иванов да мукӧдъяс.

Январь 5 лунӧ водзынмунысь рабочӧйяслӧн группа чукӧртчис трактирын совещание вылӧ. Моисеенко да Волков сетісны предложение—нуӧдны стачка. Чукӧртчӧм йӧз, казьтылӧ Моисеенко, „сетісны клятва кӧть мый, а сувтӧдны фабрика“. Сійӧ жӧ лунся рытӧ стачка котыртӧмын инициаторъяс чукӧртчисны ичӧтджык кругын, кӧні обсудитісны стачкалысь план да „артыштісны“, кодъяс вылӧ водзынмунысь рабочӧйяс пӧвсысь позьӧ мыджсьыны.

Мӧд луннас бара вӧлі чукӧртӧма водзынмунысь рабочӧйясӧс, тайӧ разын чукӧртчисны 50 сайӧ морт. Тані индісны окончательнӧй стачка заводитчан лун—январь 7 лун. Вӧлі сетӧма предложение „Роч рабочӧйяслӧн севернӧй союзкӧд“ йитӧд йылысь. Найӧ эз тӧдны, мый „Севернӧй союз“ вӧлі нин разгромитӧма жандармъясӧн.

Январь 7 лунӧ стачка заводитчис. Администрация, коді вӧлі тӧдӧ стачка йылысь аслас шпионъяс пыр, примитіс мераяс, медым не лэдзны стачка лоӧм (сідз, вооружитіс стӧрӧжъясӧс да бӧрӧкольӧм чернорабочӧйясӧс), но сыысь нинӧм эз артмы. Кӧкъямыс сюрс рабочӧй да работница организаторъяс сигнал серти, кодъяс тупкисны газопроводлысь основнӧй кран да кусӧдісны бі, эновтісны удж да петісны корпусъясысь фабричнӧй дворӧ. Морозовлӧн вооружоннӧй холуйяс повзьӧмӧн пышйисны. Рабочӧйяс кутісны жугӧдлыны корпусъяслысь, конторалысь, администрация пӧвсысь медся ненавистнӧйяслӧн квартираясысь стеклӧяс, — нартитысьяслы паныд пузьӧм лӧглун петіс ортсӧ. Администрация дзебсис. Ореховскӧй босякъяс кутісны грӧмитны фабричнӧй лавка. На дінӧ ӧтлаасис стачечникъяслӧн юкӧн, но Моисеенко да Волков кужисны регыдӧн лӧсьӧдны пӧрадок. Пролетарскӧй организованность лоис вылынджык возмущениелӧн стихийнӧй взрывысь. И стачка помасьтӧдз рабочӧйяс пыр петкӧдлісны сійӧ организованностьсӧ да асланыс вожакъяс гӧгӧр сплоченность.

Кӧкъямыс сюрс рабочӧйлӧн организованнӧй стачка ёна повзьӧдіс царскӧй правительствоӧс. Ореховоӧ пыр жӧ воисны прокурор, губернатор, войска—пехоталӧн кык батальон. Ореховосянь столицаӧ да бӧр лэбзисны шифрованнӧй телеграммаяс. Александр III-лӧн полицейскӧй аппарат кутіс „уджавны“. Медводдзаысь сановнӧй жандармъяслы да налӧн прихвостеньяслы лоис встретитчыны чорыда кабыртӧм кулаккӧд, кодӧс лэптісны кӧкъямыс сюрс пролетарий.

Татшӧм выступлениеяс Россия эз на тӧдлы да и тӧдлыны эз вермы. Историческӧй арена вылӧ кыпӧдчис выль класс, класс-боец, тышлӧн аслас особӧй формаясӧн.

Воӧм „властьяслӧн“ расчет вӧлі полицейскӧя примитивнӧй: подачкаӧн отвлекитны стачкаысь рабочӧйяслысь омӧльджыка организованнӧй юкӧн, а мукӧдыскӧд расправитчыны салдатскӧй штыкӧн. Администрация ӧшӧдіс объявление, мый штрафъяс, кодъясӧс удержитӧма рабочӧйяслысь 1884 вося октябрь 1 лунсянь 1885 вося январь 1 лунӧдз, сетсьӧны бӧр.

Рабочӧйяс решительнӧя отвергнитісны Морозовлысь подачка. Объявлениеяс вӧлі нетшкӧма, а сы пыдди ӧшӧдӧма киӧн гижӧм листъяс, кӧні зэв гӧгӧрвоана вӧлі гіжӧма: „Висьтавсьӧ Савва Морозовлы, мый тайӧ сбавка вылӧ ткачъяс да прядильщикъяс некыдзи оз кӧсйыны уджавны. А тэ кӧ миянлы он содты расценка, то сет миянлы рӧщӧт пасхаӧдз, а то он кӧ миянӧс расчитайт пасхаӧдз, ми кутам бунтуйтны пасхаӧдз.“

Рабочӧйяслӧн делегатъяскӧд губернаторлӧн сёрнитчӧмъяс некутшӧм результатӧ эз вайӧдны. Рабочӧйяс чорыда сулалісны асланыс требованиеяс вылын. Стачечникъяс требуйтісны, медым штрафъяс эз вӧвны уджалан зарплаталӧн 5 прӧчентысь, медым мынтысисны администрация мыж вӧсна лоӧм простойяс, медым вӧлі рабочӧйяскӧд правильнӧя мынтысьӧм, медым администрация признавайтіс выборнӧй рабочӧй старостаясӧс.

Январь 11 лунӧ губернатор вылысь чукӧртӧ рабочӧйясӧс да уговаривайтӧ помавны стачка. Рабочӧйяс вочавидзисны чорыд ӧтказӧн. Сы бӧрын сетсьӧ войскалы приказ разгонитны безоружнӧй рабочӧйясӧс да арестуйтны зачинщикъясӧс. Казакъяс арестуйтӧны 51 мортӧс, на лыдын тшӧтш и Волковӧс, коді сетіс рабочӧйяслысь требованиеяс губернаторлы. Возмущеннӧй рабочӧйяс ыджыд массаӧн уськӧдчӧны казакъяс вылӧ да мездӧны 39 мортӧс. Но мездӧмъяс пӧвсын Волков эз вӧв.

Заводитчӧ расправа. Ӧкмыс упорнӧй лун бӧрын салдатскӧй штыкъясӧн да казацкӧй нагайкаясӧн стачка вӧлі подтӧма. 606 рабочӧй этапӧн мӧдӧдчысьӧны асланыс губернияясӧ. 33 морт сетсьӧны судӧ.

Стачка котыртысьяс вылын судебнӧй процессъяс мунісны Владимирын. Суд залын пукалісны уна рабочӧй—владимирскӧй, орехово-зуевскӧй да губернияса мукӧд фабрикаясысь. Кор жандармъяс пыртісны судебнӧй залӧ Моисеенкоӧс, Волковӧс да Лука Ивановӧс, сэк рабочӧяс сувтісны да поклонитчисны стачка вожакъяслы.

Присяжнӧйяс правда дзебны эз вермыны да лоины вынужденӧсь стачка котыртысьясӧс оправдайтны. Но царскӧй жандармъяс век жӧ отомститісны. Стачка котыртысьясӧс вӧлі ыстӧма ссылкаӧ, кӧні Волков куліс.

Морозовскӧй ткачъяслӧн да прядильщикъяслӧн организованнӧя тышкасьӧм кыліс став Россияын. Сійӧ влияние улын мунӧны уна мукӧд стачкаяс Центральнӧй Россияын.

Морозовскӧй стачка муніс Россияын рабочӧй движение заводитчан кадӧ, кор роч пролетариат эз на имеит ассьыс партия, кор Ленин выражение серти, „Рабочӧяс пӧвсын кӧть мыйкӧмында тӧдчана социалистическӧй агитация йылысь эз вермы лоны и сёрни“. Пролетариат Россияын сӧмын на садьмӧдчис, да аслас эксплоататоръяслы паныд сылӧн выступлениеяс вӧлины нӧшта „ёнджыка отчаяние да месть петкӧдчӧмӧн, чем тышкасьӧмӧн“ (Ленин). Сійӧ выступлениеяс вӧлины унджыкысьсӧ бунтӧн, кор зверскӧй эксплоатациясӧн терпениесӧ пӧтӧм рабочӧйяс заводитлісны жугӧдлыны машинаяс, фабричнӧй помещениеяс, складъяс да хозяйскӧй контораяс.

Морозовскӧй стачка вӧлі водзвыв гӧтӧвитӧма да муніс организованнӧя. Рабочӧйяс выдвинитісны ассьыныс требованиеяс, найӧс организованнӧя да сплоченнӧя отставайтӧмӧн, асланыс веськӧдлысьяс бӧрся, кодъясӧс асьныс жӧ найӧ выдвинитісны тыш нуӧдігӧн, мунӧмӧн. Именнӧ морозовскӧй рабочӧйяслӧн организованнӧй тыш заставитіс царскӧй правительствоӧс лэдзны штрафъяс йылысь закон.

Дас во бӧрын Владимир Ильич „полицейскӧй попечительстволӧн“ тайӧ жест йылысь гижліс:

„Рабочӧйяс кокньӧдӧмысь долженӧсь благодаритны не начальствоӧс, а асьныс ёртъясӧс, кодъяс добивайтчисны да добитчисны безобразнӧй притеснениеяс отменитӧм“ (Соч., т. I, стр. 370).

Морозовскӧй стачка петкӧдліс рабочӧйяслы кутшӧм выныс организованнӧй тышлӧн.

„Морозовскӧй да мукӧд стачкаяс опыт вылын рабочӧйяс гӧгӧрвоисны, мый найӧ вермасны унатор добитчыны организованнӧй тышӧн. Рабочӧй движение кутіс выдвигайтны аслас средаысь способнӧй веськӧдлысьясӧс да организаторъясӧс, кодъяс чорыда дорйисны рабочӧй класслысь интересъяс“ (ВКП(б) история Краткӧй курс).

Морозовскӧй стачкаӧн веськӧдлысьяс вӧлины нӧшта одиночкаясӧн да эз действуйтны пролетариатлӧн революционнӧй партия задание серти. Эз вӧв сэки сійӧ партияыс. Сӧмын дас во бӧрын Ленин котыртӧ Питерын „Рабочӧй класс освобождение вӧсна тышкасян союз“—революционнӧй партиялысь первой серьёзнӧй зачаток, коді йитіс социалистическӧй теория рабочӧй движениекӧд. Сійӧ кадсянь рабочӧй класслӧн торъя капиталистъяслы паныд тыш лоӧ став капиталкӧд, став эксплоататорскӧй стройкӧд тышкасьӧмӧн, лоӧ социализм вӧсна тышӧн. И сійӧ партия, Ленин — Сталин партия знамя улын рабочӧй класс воис Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революцияӧ.

И. Артемов.

Велӧдӧны комсомоллысь устав да программа

1938-ӧд велӧдчан во заводитчигӧн Кибраса НСШ-ын вӧлі сӧмын 5 комсомолец. Ӧні комсомольскӧй организация бердӧ котыртӧма Ленинскӧй комсомоллысь устав да программа велӧдан кружок, кӧні велӧдчыны 20 морт велӧдчысьяс, кодъяс гӧтӧвитчӧны пырны комсомолӧ.

Н. Горинов.

СОЦИАЛИЗМ СТРАНАСА БОЕЦЪЯСЛӦН ИНДИВИДУАЛЬНӦЙ ПРИСЯГА

политическӧй подготовкаын водзын мунысьсӧн. Величайшӧй кыпыдлунӧн да воодушевлениеӧн встретитісны найӧ военнӧй присяга примитӧмлысь индивидуальнӧй порядок. Велӧдны военнӧй делӧ, всемернӧя видзны военнӧй да народнӧй имущество, бӧрйя ловшыдз лоны преданнӧйӧн аслас Народлы, аслас сӧветскӧй Рӧдиналы да Рабоче-Крестьянскӧй Правительстволы,—со мый требуйтӧ военнӧй присяга Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса да Рабоче-Крестьянскӧй Военно-Морскӧй Флотса быд воинлысь. Хасан ты дорса событиеяс, миян пограничникъяслӧн будничнӧй героическӧй делӧяс петкӧдлӧны, мый Краснӧй Армияса боецъяс кужӧны святӧя пӧртны олӧмӧ рӧдина водзын ассьыныс обязанностьяс. Краснӧй Армия—медся сознательнӧй, медся дисциплинированнӧй став мирын. Татшӧм армияӧ человечество эз тӧдлы да эз вермыв тӧдны водзджык.

Сьӧкыд переоценитны СССР Верховнӧй Сӧвет Президиум указъяслысь став историческӧй коланлунсӧ. Комсомольскӧй организацияяс не сӧмын Краснӧй Армияын, но и гражданскӧй организацияясын обязанӧсь став большевистскӧй страстностьӧн да настойчивостьӧн, став ёськлунӧн да принципиальностьӧн босьтчыны правительстволӧн знаменательнӧй указъяс разъяснитӧмӧ. Большевистскӧй агитациялӧн да пропагандалӧн став формаяс должен лоны использујтӧма сы вылӧ, медым вайӧдны быд том гражданин сьӧлӧмӧдз военнӧй присягалысь став величественнӧй смыслсӧ да важностьсӧ. Уна сюрс том патриотъяс Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот годовщина кежлӧ гӧтӧвитӧны пӧдаркияс. Колӧ помнитны, мый главнӧй внимание должен лоны веськӧдӧма винтовкаӧн—боецлӧн основнӧй оружиеӧн—овладейтӧм вылӧ. Став комсомольскӧй организацияяслӧн мог—быд ногыс паськӧдны том патриотъяслысь тайӧ движениесӧ. Военнӧй присяга примитан торжественнӧй лун кежлӧ сӧветскӧй томйӧз должен лоны боевӧй да политическӧй подготовкаын выль вермӧмъясӧн.

Ленинско - Сталинскӧй комсомол, став сӧветскӧй томйӧз, ыджыд воодушевлениеӧн да кыпыдлунӧн встретитасны индивидуальнӧй присяга учредитӧм, кодӧс веськӧдӧма сӧветскӧй патриотъяслӧн медся бур чувствояс да мӧвпъяс дінӧ.

Абу сомнение сыын, мый неумнӧй да неспокойнӧй противниккӧд локтан бойяс лунъясӧ Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армияса том боецъяс, ассьыныс вирьяссӧ да олӧмсӧ щадиттӧг, кутасны мужественнӧя, смела, достоинствоӧн да честьӧн дорйыны асланыс рӧдина муяслысь быд вершӧк да шедӧдны враг вылын полнӧй победа.

(„Комсомольскӧй правда").

СТАХАНОВКАЯС ПЫРӦНЫ КОМСОМОЛӦ

Аныб сиктса (Шойнаты район) „Доброволец" колхоз бердса комсомольскӧй организацияӧ бӧрйя лунъясӧ примитӧма том стахановкаясӧс Маша Моторинаӧс, Настя Пименоваӧс да Анюта Козловаӧс.

Маша Моторина колхознӧй уджъяс вылын таво босьтіс 210 трудодень, Настя Пименова 200 трудодень.

Комсомольскӧй организацияӧн тайӧ том стахановкаяссӧ кыскӧма активнӧй комсомольскӧй уджӧ. Колхоз бердын восьтӧма колхознӧй клуб, кӧні уджалӧны военнӧйда мукӧд кружокъяс. Комсомолецъяс сетісны кӧсйысьӧм Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флотлы 21 во тырйг кежлӧ подарокӧн сдайтны ӧти оборонной значок вылӧ нормаяс.

Иван Пименов.

ПРОГУЛКА ВЫЛӦ (Визин леспромхозса детсад).

А. И. ПУНЕГОВА — Кӧртъю вӧрпунктса (Сыктыв район) кыскасысь-стахановка.

ВКП(б) ИСТОРИЯ КУЗЯ ЛЕКЦИЯ

Сыктывкарса фельдшерско-акушерскӧй школаса студентъяс да преподавательяс пӧвсын декабрь 28 лунӧ вӧлі нуӧдӧма „ВКП(б) история Краткӧй курс" первой глава кузя лекция. Студентъяс да преподавательяс ыджыд вниманиеӧн кывзісны лекциясӧ, кодӧс вӧчис Хонькин ёрт.

Студентъяс да преподавательяс ыджыд радлунӧн кӧсйӧны велӧдны ВКП(б) история, но омӧль сійӧ, мый школа бердын ӧнӧдз на абу лӧсьӧдӧма кабинет, кӧні эськӧн найӧ вермисны пользуйтчыны ВКП(б) история велӧдӧм кузя учебникъясӧн да мукӧд материалъясӧн.

В. Пешкин.

Разӧдіс 174 экземпляр газет да журнал

Сёська сиктса (Емдін район) письмоносец комсомолец Ваня Гирушев бура уджалӧ колхозникъяс да колхозницаяс пӧвсын газетъяс да журналъяс разӧдӧм кузя.

Выль во кежлӧ подписка нуӧдігӧн Гирушев разӧдіс 174 экземпляр газет да журнал 1.670 шайт дон.

Волынкин.

КОМСОМОЛЬСКӦЙ АКТИВЪЯС ВЫЛЫН

БЫРӦДНЫ СТАВ ТЫРМЫТӦМТОРЪЯС

Шойнаты районса комсомольскӧй активлӧн собрание, кодi муніс декабрь 29—30 лунъясӧ, единодушнӧя ошкис ВЛКСМ ЦК VII пленумӧн ВЛКСМ ЦК-ысь двурушникъяслысь, политическӧя обанкротитчӧм да сисьмӧм йӧзлысь группка вӧтлӧм.

Актив ёся критикуйтіс райкомол уджысь да торъя первичнӧй комсомольскӧй организацияяс уджысь тырмытӧмторъяс. Михайлов ёрт (РИК) висьталіс, мый райкомол вывті омӧля уджаліс ВЛКСМ ЦК IV пленумлысь шуӧмъяс олӧмӧ пӧртӧм кузя. Сійӧ шуӧмъяс эз использујтсьыны, кыдзи боевӧй ӧружие врагъяслы паныд тышын, бытовӧй разложение фактъяскӧд да медводз юӧмкӧд тышын. Сідзи райисполком бердса комсомольскӧй организацияӧн вӧлі вӧтлӧма систематическӧйя юӧмысь Г. Каневӧс, а райкомол сійӧ вопроссӧ эз на видлав кӧть кадыс колис уна нин.

Осипов ёрт висьталіс, мый райкомол оз решительнӧя веськӧд комсомолысь вӧтлалӧмын лэдзӧм ӧшыбкаяс. Райкомолса вӧвлӧм секретарь Езимов пӧдтіс критика. Кор ме кӧсйи сійӧс критикуйтны комсомольскӧй конференция вылын,—висьталіс Осипов,—меным весиг эз сетны высказитчыны. Райкомол омӧля реагируйтіс комсомолецъяссянь вӧӧм сигналъяс вылӧ, а сідз жӧ омӧля прӧверайтіс комсомолецъяс вылӧ вӧӧм материалъяс. Сідзи райкомол восстановитіс комсомолӧ Прислегинӧс, кодӧс регыд сы бӧрын вӧлі судитӧма.

Уна сёрнитысьяс пасйисны, мый юӧм, растрата, бытовӧй разложение йылысь сигналъяс вылӧ райкомол реагируйтліс зэв слаба. Сідзи райкомол примитіс комсомолӧ В. И. Даньщиковӧс, кодi ветеринарнӧй фельдшерӧн уджалігӧн юис весиг ветпунктса спиртсӧ, уджалӧм пыдди праздничайтіс религиознӧй праздникъяс. А ӧд тайӧс райкомол тӧдіс Даньщиковӧс комсомолӧ примитігӧн.

Одинцов ёрт (роно) висьталіс, мый Езимов сійӧс унаысь эз примитлывлы райкомолын, кор сійӧ сы дорӧ волывліс весиг ёна серьёзнӧй вопросъяс кузя. Езимов ыстысьліс сы вылӧ, мый сійӧ занят, оз эшты. Не правильнӧ лоис гижӧма и районференция шуӧмын,—висьталӧ Одинцов,—сы кузя, мый райкомоллӧн комсомолысь вӧтлалӧм кузя ӧшыбкаясысь мыжа сӧмын Истомин. А ӧд Истомин оз нин уджав райкомолын пошти воӧн джынйӧн. Ӧд Езимов уджаліс тшӧтш Истомин дырйи райкомолын. Сідз кӧ ыджыд мыжыс и Езимов ёртлӧн.

Поповцева ёрт (ВЛКСМ РК) тӧдчӧдӧ, мый Езимовсянь эз вӧв внимательнӧй, чуткӧй отношение комсомолецъяс дорӧ, мый райкомолын эз внимательнӧя относитчыны комсомолецъяссянь заявлениеяс вылӧ. Сідзи куйлӧны 6—7 тӧлысьӧн шыӧдчӧмъяс комсомолӧ пырӧм йылысь.

Унаӧн сёрнитісны сы йылысь, мый райкомол да первичнӧй комсомольскӧй организацияяс слаба занимайтчӧны идейно-политическӧй воспитание уджӧн. Михайлов ёрт (РИК) висьталіс, мый найӧ асланыс организацияын сёрнитісны быд комсомолецкӧд партия история велӧдӧм кузя, тӧдмӧдісны найӧс ВКП(б) ЦК-лӧн пропаганда сувтӧдӧм йылысь шуӧмӧн и сы бӧрын 17 морт босьтчисны ВКП(б) история самостоятельнӧя велӧдӧмӧ. Ачыс Михайлов велӧдӧ нин коймӧд глава. Занимайтчӧ первоисточникъяс использујтӧмӧн.

Ставыс прениеясын сёрнитісны 20 морт. Найӧ требуйтісны став тырмытӧмторъяс решительнӧя бырӧдӧм да комсомолецъяслысь бдительность кыпӧдӧм.

А. Коновалов.

КЫДЗИ МЕ ВЕЛӦДА ВКП(б) ИСТОРИЯ

„ВКП(б) история Краткӧй курс" учебник лэдзӧмкӧд йитӧдын партийнӧй пропаганда сувтӧдӧм йылысь" ВКП(б) ЦК-лӧн историческӧй шуӧмӧдз ВКП(б) история ме велӧді сӧмын учебник кузя. Первоисточникъяс вылын ме эг уджав, арталӧмӧн, мый сійӧ удж абу менам вын серти.

ВКП(б) ЦК шуӧмӧн тӧдмасьӧм бӧрын гӧгӧрвои, мый ме, кыдзи райкомолса пропагандист, ог вермы ограничивайтчыны сӧмын ӧти учебникӧн, мый меным колӧ заводитны серьёзнӧя уджавны первоисточникъяс вылын.

Ме кӧсъя висьтавны ВКП(б) история велӧдӧм кузя аслам метод йылысь. Первой ме внимательнӧя лыддя учебник главаысь ӧти раздел. Лыддьӧмсӧ бура гӧгӧрвоӧмӧн ме составляйта неыджыд краткӧй конспект. Конспектын пасъяла датаяс, торъя выдержкаяс да с. в. Та бӧрын лыддяла первоисточникъясысь колана материалъяс.

Первоисточникъяс ёна отсалӧны джуджджыка ВКП(б) история кузя ассьым тӧдӧмлунъяс.

Ыджыд отсӧг меным сетӧны газетъяс да журналъяс. Сэтысь ме лыддя ВКП(б) история велӧдысьяслы отсӧг вылӧ сетӧм статьяяс. Тайӧ статьяяссӧ ме чукӧрта быд раздел кузя, вӧчала вырезкаяс. Сы вылӧ менам лӧсьӧдӧма специальнӧй папка. Тайӧ колӧ меногӧн лӧсьӧдны и мукӧдъяслы, кодъяс велӧдӧны ВКП(б) история.

Быд лун ВКП(б) история велӧдӧм вылӧ ме торйӧда 4—5 час. Самостоятельнӧя занимайтчӧмкӧд ӧтвтш ме сета отсӧг мукӧд комсомолецъяслы, кодъяс нуждайтчӧны сыын. Самостоятельнӧй уджын ыджыд отсӧг сетӧ лекцияяс, кодъясӧс котыртӧ ВКП(б) райком. Ме тайӧ лекцияяс вылас ветла систематическӧя.

ВКП(б) история велӧдӧм отсалӧ меным овладейтны большевизмӧн, кыпӧдны большевистскӧй бдительность да ёнмӧдны Ленин—Сталин партия великӧй делӧ окончательнӧй победаӧ, став мирын коммунизм победаӧ эскӧм.

Литвин,

Шойнаты ВЛКСМ райкомса пропагандист.

Столовӧйын орудуйтӧны пьянникъяс да хулиганъяс

Сыктывкарскӧй вӧрпилитан заводса рабочӧйъяс ювсын уджалӧ уна томйӧз. Томйӧз—сійӧ основнӧй кадръяс вӧрпилитан заводлӧн.

Эм позянлун лӧсьӧдны томйӧзлы да и став рабочӧйяслы культурнӧй олӧм, культурнӧй быт. Но бытовӧй вопросъясӧн омӧля занимайтчӧны вӧрзаводса партийнӧй да комсомольскӧй организацияяс.

Вӧрзаводса столовӧй должен вӧлі лоны образцовӧй рабочӧй столовӧйӧн. Но сы вӧсна, мый комсомольскӧй, партийнӧй организацияяс, заводса дирекция сулалӧны бокын бытӧвӧй вопросъясысь, столовӧйсӧ кытшалӧма хулиганъяс да пьянникъяс засилиеӧн. Столовӧйса директор Дмитрий Тимушев поступайтӧ кыдзи самодур. Столовӧйсӧ сійӧ пӧртӧма кабакӧ. Войясын сійӧ столовӧй кухняӧ чукӧртӧ ассьыс другъяссӧ, кодъяскӧд сэні юӧ да хулиганитӧ. Официанткаяслы, кодъяс заводитласны протестуйтны Тимушев угрожайтӧ вӧтлӧмӧн.

Кор ӧти бура уджалысь официантка кутліс эрдӧдны тайӧ самодурсӧ, то Тимушев ёрт сійӧс вӧтліс удж вылысь. Удж вылӧ колис сэтшӧм официанткаясӧс, кодъяс грубӧя относитчӧны посетительяс дінӧ, опаздывайтӧны, но кодъяс миритчӧны тайӧ самодур проделкаяскӧд.

Столовӧйын уджалӧ тшӧтш Тимушевлӧн собутыльник Пешкин. Сійӧ аслас хулиганскӧй выходкаясвас терроризируйтӧ официанкаясӧс: орлавліс Елена Пунеговалысь 15 лунся больничнӧй листок, сы вӧсна, мый Пунегова ёрт эрдӧдіс тайӧ хулигансӧ.

Бур эськӧ вӧлі, комсомольскӧй да партийнӧй организацияяс да заводса дирекция мездісны кӧ рабочӧйясӧс тайӧ самодуръяссьыс, да пьянникъяссьыс.

Сердитов.

Трошев вунӧдіс комсомолецъяслысь наказъяс

Сёська сиктса (Емдін район) комсомольскӧй территориальнӧй организацияын ставыс 5 комсомолец. Отчетно-выборнӧй собрание вылын комсомольскӧй организацияса выль секретарь Трошев ёртлы комсомолецъяс сетісны уна наказъяс обороннӧй удж, культурно-массӧвӧй да воспитательнӧй удж кыпӧдӧм кузя.

Отчетно-выборнӧй собрание муніс ноябр 13 лунӧ. Лоас регыд нин кык тӧлысь, но уджыс немтортйӧн эз бурмы. Правда, Трошев ёрт торъя комсомолецъяслы сетавліс поручениеяс. Комсомолец Лятиев ёртлы вӧлі сетӧма поручение котыртны томйӧз пӧвсын физкультурнӧй удж. Коновалов ёртлы вӧлі сетӧма поручение веськӧдлыны стрелковӧй кружокӧн. Кутшӧма найӧ пӧртӧны олӧмӧ сетӧм поручениеяссӧ Трошев оз тӧд. Лятиев эз и кутчысьлы аслас уджас. Коновалов ёрт первойсӧ активнӧя уджаліс, но регыд сідз жӧ эновтчис. Стрелковӧй кружок оз уджав, физкультурнӧй удж ӧні сідз жӧ оз мун.

Организациялӧн ӧнӧдз на абу уджалан план. Трошев ёрт плансӧ еськӧ вӧчны и вермӧ, но прӧстӧ оз тӧждысь план вӧснаыс.

Трошев ёртлы колӧ пӧртны олӧмӧ комсомолецъяслысь наказъяс.

Новиков.

Колисны довольнӧйӧн

Важкуръяса начальнӧй школаын выль во встретитісны гажа ёлкаӧн. Ёлка вӧлі мичаа вӧчӧдӧма. Челядь гордитчисны асланыс ёлкаӧн, да и кыдзи мӧдногсӧ ӧд украшениесӧ вӧчисны найӧ асьныс. Тӧдмасим первой воджынса втогъясӧн да пуктім ас водзӧ мог, бура шойччӧм бӧрын, коймӧд четвертьын босьтчыны велӧдчӧмӧ нӧшта ыджыдджык энергияӧн. Отличникъясӧс премируйтісны—Есева Леяӧс, Миша Мишариносӧ, Ваня Мишаринӧс да мукӧдъясӧс.

Ёна гажӧдчисны, йӧктісны. Вӧлі угощение. Гортӧ муналісны зэв довольнӧйӧн да нимкодьӧн.

Мишарин.

Овчинниковӧс кыскыны кывкутӧмӧ

Населениелы ставсоюзса перепись эм важнӧй государственнӧй мог. Сійӧ отличнӧя, ас кадӧ да точнӧя нуӧдӧм эм быд гражданинлӧн, да торйӧн, перепись нуӧдан делӧын уджалысь йӧзлӧн, честя делӧ. Но торъя йӧз, кодъяс вылӧ возложитӧма тайӧ кывкутана делӧсӧ, преступнӧя относитчӧны сы дінӧ. Луз районса счетчик Семен Овчинников, кор сылы колӧ вӧлі нин петны перепись нуӧдан удж вылӧ, муніс вӧрӧ.

Тайӧ преступнӧй фактсӧ сӧмын позьӧ гӧгӧрвоны кыдзи население перепись нуӧдӧм кежлӧ лӧсьӧдчӧм орӧдны зільӧм. Овчинников вылӧ материал лоас оформитӧма да сетӧма следственнӧй органъяслы кывкутӧмӧ кыскӧм могысь.

Коми АССР УНХУ-ын начальник **Шумкова**.

СНИМОК ВЫЛЫН: Марсельын олысь корсиканецъяслӧн итальянскӧй фашизмлӧн французскӧй территория вылӧ притязаниеяслы паныд демонстрация.

Китайын военнӧй действиеяс

Центральнӧй Китайын

Центральнӧй да Лунвыв Китай фронтъяс вылын важмозыс лӧнь, кодӧс орӧдлӧны сӧмын поснидик бойяс.

Выль волы паныда войын китайскӧй частьяс виччысьтӧг атакуйтісны кык японскӧй гарнизон Иочжоусянь асывланьын (Хунань провинциялӧн асыв-войвыв юкӧн). Бойяс дырйи японецъяс воштісны виӧмӧн да ранитӧмӧн 500-ысь унджык мортӧс. Китайскӧй частьяс босьтісны куим танк, 20 автомобиль да некымын сё винтовка.

Успешнӧя паськалӧ китайскӧй частьяслӧн январь 1 лунӧ панӧм наступление Сюхэ ю фронт вылын (Поянху тысянь рытывланьын, Цзянси провинцияса лунвыв юкӧн). Китаецъяслӧн босьтӧма некымын стратегическӧй пункт Сюхэ ю войвыв берег вылын да вӧчӧма угроза японскӧй войска флангъяссянь да тылсянь кытшалӧмлысь.

Лунвыв Китайын

„Шиньбао" газет юӧртӧм серти, японскӧй войска вуджисны наступлениеӧ Сицзян ю пӧлӧн (Кантонсянь рытывланьын) Гуанси провинциялань. Сыкӧд йитӧдын китайскӧй войска ёнмӧдӧны ассьыныс позицияяс Кацунын да Дэцинын (Кантонсянь рытывланьын).

2 сюрс японскӧй салдат атакуйтісны китайскӧй позицияяс Тайпинчен районын.

Войвыв Китайын

Январь 2 лунӧ китайскӧй частьясӧн весалӧма японецъясысь Менин кар (Лунвыв Шаньдун).

— 0 —

Бӧръя лунъясӧ китайскӧй авиация кыкысь бомбардируйтіс японскӧй военнӧй объектъяс Нанкин районын, вӧчис прӧтивниклы гырысь воштӧмъяс.

— 0 —

Шанхайӧ водзӧ воалӧны фронт вылысь ранитӧм японскӧй салдатъяс. Шанхайын госпитальяс тырӧмкӧд йитӧдын найӧс мӧдӧдӧны Японияӧ. Январь 3 лунӧ Японияӧ мӧдӧдӧма японскӧй краснӧй крестлысь куим судно раненнӧйясӧн да виӧм японскӧй салдатъяс шойяслӧн уна лыда урнаясӧн.

Коноэ кабинет отставка вылӧ иностраннӧй печатьлӧн откликъяс

ПАРИЖ, 5. „Пепль", „Ордр", „Попюлер" да мукӧд газетъяслӧн некымын медся дальновиднӧй внешне-политическӧй обозревательяс—японскӧй встревоженӧсь японскӧй правительство составын вежсьӧмъясӧн да власть дорӧ Хиранум правительство воӧмӧн. Тайӧ обозревательяс тӧдчӧдӧны, мый Коноэ правительстволӧн мунӧм лоис японскӧй военнӧй кликаяс происксъяс вӧсна, да Хиранумлӧн выль кабинет кутас нуӧдны Римкӧд да Берлинкӧд топыд йитӧдын войналысь нӧшта ыжыдджык политика. Тайӧ политикаыс лоӧ веськӧдӧма не сӧмын Китайлы паныд, но и Сӧветскӧй Союзлы, США-лы да мукӧд странаяслы паныд.

Труд всеобщӧй конфедерациялӧн орган „Пепль" газет гижӧ, мый, Коноэлӧн правительство должен вӧлі петны отставкаӧ, медым уступитны места сэтшӧм правительстволы, кодсянь японскӧй военщина вермас видчысьны, мый сійӧ нуӧдас война нӧшта ыджыд размахӧн" Колӧ гӧгӧрвоны, висьталӧ водзӧ газета, мый делӧыс мунӧ не сӧмын Китай кузя политика ёсьмӧдӧм йылысь.

Испанияса фронтъяс вылын

Асыввыв фронт

Национальнӧй оборона кузя испанскӧй министерстволӧн Официальнӧй сводкаын висьтавсьӧ, мый январь 3 лунӧ итальянскӧй дивизияяс Кастельдасено районын (Леридасянь асыв-лунвылын) воштісны 2.000 сайӧ мортӧс. Январь 4 лунӧ итальянскӧй интервентъяс водзӧ наступайтісны 60 танк да артиллериялӧн да авиациялӧн ыджыд вынъяс отсӧгӧн. Интервентъяслы удайтчис неуна бурмӧдны ассьыныс позицияяс. Чорыд бойяс тайӧ районын муніс ны и сводка йӧзӧдігӧн. Враглӧн атакаяс Побладе Гранделья районын вӧлі дзикӧдз венӧма республиканецъясӧн. Враг босьтіс, сьӧкыд воштӧмъяс.

Кубельс районын (Леридасянь асыв-войвылын) республиканскӧй войска водзӧ упорнӧя кутӧны фашистъяслысь наступлениеӧ вуджны став зільӧмъяссӧ.

Мукӧд фронтъяс вылын оз пасйыссьы некутшӧм тӧдчана операцияяс.

✻

Январь 3 лунся Валенсия бомбардируйтӧмла пострадайтісны медся ёна карлӧн центральнӧй уличъяс. Ранитӧма 10 мортӧс.

Январь 4 лунся асылын фашистскӧй авиация бомбардируйтіс Барселона порт. Бомбаяслӧн ыджыд юкӧн усис мореӧ и сӧмын некымын бомба веськалӧ порт дінын матыса уличъяс вылӧ. Ранитӧма 2 мортӧс.

Гавас агентство юӧртӧм серти январь 4 лунӧ Таррагона бомбардируйтӧма куимысь. Лыддыссьӧ 30 виӧм да 40 ранитӧм морт.

Коймӧдысь уськӧдчылігӧн 25 фашистскӧй самолёт 2 час чӧж бомбардируйтісны карлысь центр. Тайӧ уськӧдчылӧм вӧсна Таррагонаын имеитчӧ уна человеческӧй жертва. Фашистскӧй самолётъяс шыбытісны бомбаяс кӧрттуй вокзал вылӧ, кӧні вӧлі беженецъяс сы тыра кык поезд. На пӧвсын уна виӧмъяс да ранитӧмъяс.

Японияын правительственнӧй кризис

ТОКИО, 4. Талун асылын премьер Коноэ став кабинет нимсянь сетіс отставка йылысь прошение. Такӧд йитӧдын японскӧй печать всколзь висьталӧ правящӧй кругъясын разногласиеяс йылысь, кодъяс вайӧдісны правительственнӧй кризисӧ. Отставка йылысь прошение вручитӧм бӧрын Коноэ заявитіс, мый „Китайын войнакӧд йитӧдын Японияын положение осложнитчис да сійӧ опасайтчӧ, мый лоӧ не состояниеын справитчыны лоӧм положениекӧд".

Отв. ред. вежысь
И. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комн. № 10 и 11, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год:—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на 1 мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 394. Типография Наркомместпрома Коми АССР Тираж 3500